जनकपुरधाम उप महानगरपालिकाको संक्षिप्त परिचयः-

महषिर् जनकको पूण्यभूमि, माता जानकीको पवित्र जन्म स्थलको रुपमा देश विदेशमा परिचित जनकपुर नगरपालिकाको स्थापना वि.सं. २०१७ सालमा भएको हो । वि.सं.२०७१ सालबाट यस नगरपालिकाको नाम जनकपुरधाम कायम रही उप-महानगरपालिकामा परिणत भएको हो । नेपालको संविधान २०७२ अनुसार यो उप-महानगरपालिका मधेश प्रदेशको राजधानी यसै उप-महानगरपालिकामा अवस्थित छ । समुद्री सतहबाट ९० मीटर उचाईमा रहेको छ । संघीय राजधानी काठमाण्डौं देखि ४५० कि.मि.को दुरीमा रहेको जनकपुरधाम उप-महानगरपालिका २५ वडामा विभाजित रहेको छ । यस उप-महानगरपालिकाको क्षेत्रफल ९१.९७ वर्ग कि.मि.रहनुका साथै भू-सतह प्रायः सबै समतल रहेको छ । वि.सं.२०७८ को जनगणना अनुसार कूल जनसंख्या १,८९,५६७ जसमा महिलाको जनसंख्या ९२,४५३ तथा पुरुषको जनसंख्या ९७,१६४ साथै घरसंख्या ३९,४६४ रहेको छ र पूर्वमा जलादी तथा पश्चिममा दुधमती मूख्य नदी रहेका छन । यस उप-महानगरपाकिाको औषत तापक्रम न्यूनतम ७डिग्री देखि अधिकतम ४० डिग्री सम्म मापन भएको देखिन्छ । स्थानीय स्तरमा बसोबास गर्ने विभिन्न जात जाति तथा समुदायका मानिसहरुले मनाउने चार्डपर्व जस्तै दशैं, तिहार, छठ, माघे संक्रान्ती, होली, कृष्ण जन्माष्टमी, बकर्रर् इद, उलर् इद फितर, बुद्ध जयन्ती, रामनवमी, जानकीनवमी, विवाहपञ्चमी, झुला पवर्र् रहेका छन् । स्थानीय स्तरमा वोलिने भाषा नेपाली, मौथिली, भोजपुरी, हिन्दी, उर्दु, थारु छन । प्रमुख पोशाकको रुपमा धोती कर्ुता, पेन्ट, शर्ट, कोट, गुन्यु चोली, सारी व्लाउज रहेका छन् । यहां हिन्दु, मुस्लिम, बौद्ध, क्रृश्चिन, जैन धर्मावलीहरुको बसोवास रहेको छ । पौराणिक र ऐतिहासिक पर्यटकिय स्थलको रुपमा जानकी मन्दिर, राम मन्दिर, विवाहमण्डप, मणिमण्डप, स्वर्वगद्वार, लगायतका छन । यहांको जनजिवनको मुख्य आर्थिक श्रोतहरुमा कृषि, व्यापार, व्यवसाय, नोकरी प्रमुख छन् । उप-महानगरपालिकाको आम्दानीको मुखय स्रोतहरु घर जग्गा कर -सम्पत्ति कर), हाट बजार, व्यवसाय कर, नक्सा दस्तुरर्,र् इजाजत तथा नवीकरण दस्तुर तथा अन्य दण्ड जरिवाना रहेको छ ।

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको भौगोलिक वातावण:-

उत्तरी आक्षांश २६°४३'४३"
पूर्वी देशान्तर ८६°६६'३०"

प्रशासनिक सीमाः-

पूर्वमाः- हंसपुर न.पा., औरही गा.पा.र धनौजी गा.पा.
पश्चिममाः- मोहत्तरी जिल्ला
उत्तरमाः- लक्ष्मीनीया गा.पा. र मिथिला विहारी न.पा.
दक्षिणमाः- नगराइन न.पा.

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाको भु-उपयोगः-

यस उपमहानगरपालिकामा तपसिल अनुसारको भु-उपयोग रहेको छ

कृषि क्षेत्र :- ७८.२ प्रतिशत - ७१८६.८२ हेक्टर

व्यवसाय क्षेत्र :- ०.६ प्रतिशत - ५२.६० हेक्टर

सम्पदा क्षेत्र :- ०.२प्रतिशत - १६.९८ हेक्टर

जल क्षेत्र :- २.७ प्रतिशत - २४५.०१ हेक्टर

संस्थागत क्षेत्र :- ०.९प्रतिशत - ८७.३४ हेक्टर

सार्वजनिक उपयोक्षेत्र :- ४.९प्रतिशत - ४४७.५४ हेक्टर

आवासिय क्षेत्र:- १२.६प्रतिशत - ११५५.९४ हेक्टर

जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाकोमा लैंगीक साक्षरता पुरुष ५२% र महिला ४८% साक्षरता रहेको छ।

जनकपुरधाम उप-महानगरपालिका
जनकपुरधाम, धनुषा, मधेस प्रदेश, नेपाल
को जनसंख्या,घरसंख्या लगातयतका अन्य विवरण

Ward No.	Population	Male	Female	Households No.	Average house hold size	Sex Ratio	Area Square k.m.	Ward wise Area **(Bigha-Kathha-Dhur)**
1	6278	3268	3010	1459	4.3	108.57	0.77	114-6-4
2	1705	907	798	313	5.45	113.66	0.43	64-19-18
3	1825	941	884	306	5.96	106.45	0.05	8-18-15
4	18234	9554	8680	4395	4.15	110.07	2.54	375-7-9
5	3254	1668	1586	559	5.82	105.17	0.02	3-11-17
6	10956	5781	5175	2291	4.78	111.71	0.25	36-3-5
7	13951	7393	6558	3132	4.47	112.73	1.69	249-3-20
8	7249	3829	3420	1699	4.27	111.96	2.3	340-10-2
9	3218	1666	1552	675	4.77	107.35	0.99	145-8-17
10	5225	2738	2487	1126	4.46	110.09	0.21	31-6-2
11	5225	2738	2487	1126	4.64	110.09	0.18	27-19-4
12	7859	4108	3751	1706	4.61	109.52	3.59	530-14-5
13	7994	4119	3875	1626	4.92	106.3	3.76	554-10-19
14	10607	5480	5127	2129	4.98	106.89	3.11	459-12-5
15	3416	1727	1689	713	4.79	102.25	1.49	219-10-18
16	9485	4803	4682	1915	4.95	102.58	3.24	479-10-2
17	10136	5120	5016	2018	5.02	102.07	10.48	1547-15-9
18	6114	2955	3159	1182	5.17	93.54	6.44	950-13-8
19	11093	5724	5369	2086	5.32	106.61	13.26	1957-16-1
20	8944	4347	4597	1817	4.92	94.56	8.46	1248-1-12
21	8547	4338	4209	1723	4.96	103.06	7.98	1178-1-17
22	3506	1742	1764	672	5.22	98.75	3.45	509-1-17
23	8954	4460	4494	1772	5.05	99.24	4.78	705-19-11
24	8454	4148	4306	1626	5.2	96.33	6.52	962-17-1
25	7338	3610	3778	1398	5.25	96.83	5.98	883-17-12962
Total	**189567**	**97164**	**92453**	**39464**	**123.43**	**2626.38**	**91.97**	**13571-2-8**
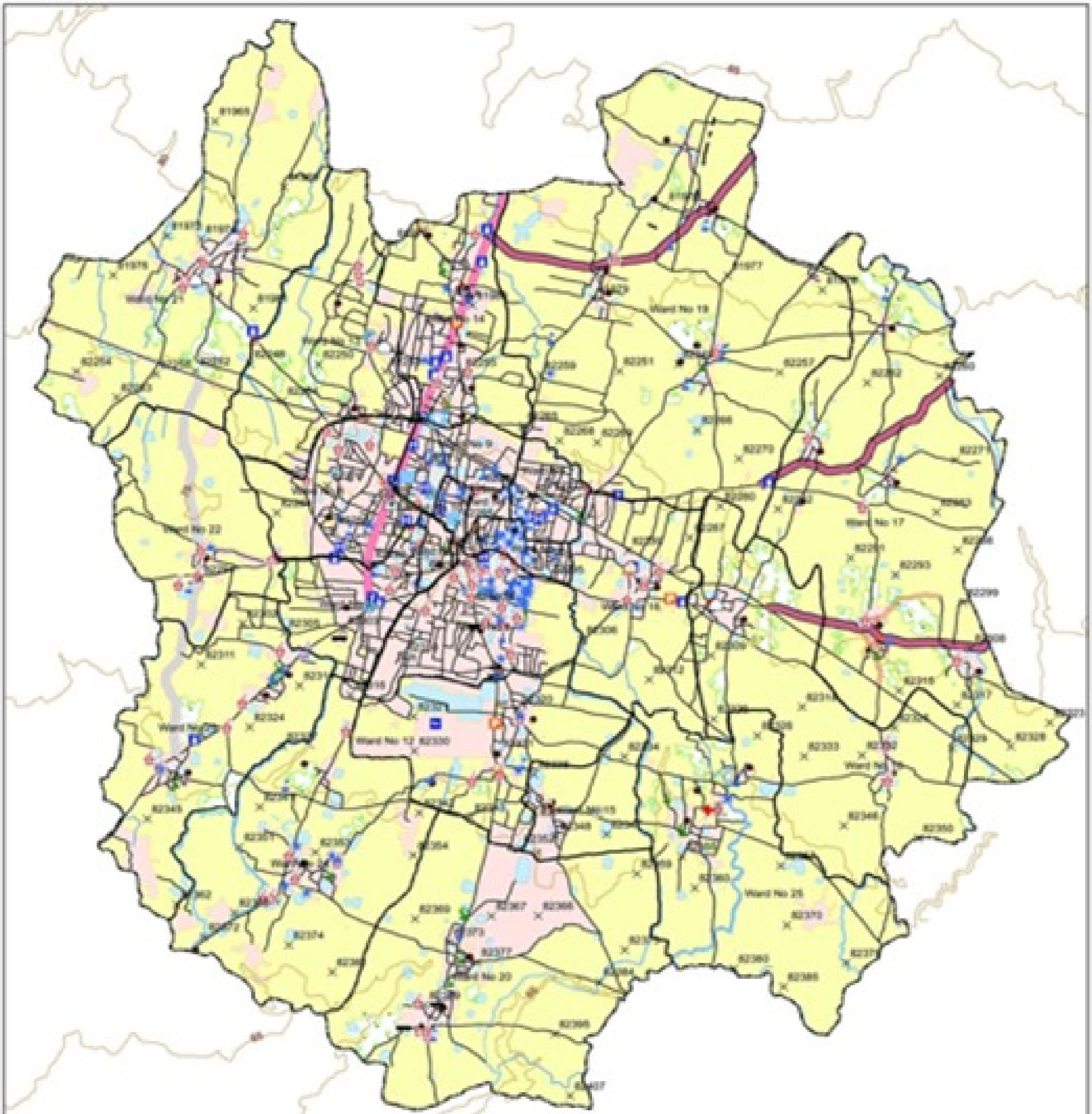
BASE MAP OF JANAKPURDHAM SUB-METROPOLITAN CITY